

megoszlanak, a legtöbben gyenge zenészek tartották, azonban még sem lehetett közep-szerű tehetség. Bizonyítja ezt az a körülmény is, hogy több szerzeménye nyomtatásban is megjelent. Két zongoradarabja, az »Andalgó cimbalmos«, Abránd (Pest, Wagner) és az »Omer Pascha Marsch« (Pest, 1854.) még van a Nemzeti Múzeum könyvtárában, egy harmadik szerzeménye »Variationen über ein Originalthema für eine Singstimme mit Begleitung des Piano-forte«. A »Zenészeti Lapok« 1863. júl. 30. száma röviden megemlékszik haláláról. A közleményben »a Nemzeti Színház egykori karmesterének és a híres énekesnő férjének« mondja. A »Pesti Nemzeti Játékszíni Zsebkönyv 1839-ik évre« (kiadták Gillyén Sándor és Nagy Ferenc, a pesti magy. színész társaság sűgói) című kis almanachban mint az opera főrendezője és a színház énektanítója van felvéve. (Benyovszky Károly.)

Schodel Rozália, operaénekesnő. 1811-ben Kolozsvárott született, nevelő atyja Klein János »hangművész«, nevelő anyja Kleinné bábaasszony volt, akik a kis Rózsikát még csecsemőkorában magukhoz fogadták. A reá vonatkozó irodalom Klein Rózsának mondja. Ezzel szemben az az igazság, hogy Schodelné 1811. szept. 29-én mint Geizler Zsuzsanna törvénytelen gyermeke született, Kolozsvárott. Édesapja »ismeretlen« volt. A keresztszülői tisztséget Klein János és neje, Erzsébet látták el. Valószínű, hogy Schodelné szegénysorsú munkás- vagy cselédleány gyermeke s hogy Kleinék könyörületből örökre fogadták a szerencsétlen csecsemőt, kinek születésénél Kleinné segítkezést nyújtott.

A szerény anyagi viszonyok között élő házaspár tehetségéhez képest taníttatta a kislányt. Nevelőatyja a kolozsvári zeneakadémiára járatta, ahol két hónapig a hangjegyek ismeretét tanulta, majd később Schodel Nepomuk János zenetanító vállalta kiképzését. Schodel hírneves, régi pozsonyi zenészcsaládból származott. A képzett zenész, aki Wesselényi Farkas báróék zongoramestere volt, ott a házában lakván, észrevette a gyermekén, hogy kitűnő hanganyaga van és oly egyezsége lépett a bábaasszonnyal, hogy öt éves korától tanítani fogja minden fizetés nélkül, míg fel-

nevelkedik és akkor feleségül veszi. A kis tanítvány Schodel vezetése mellett fáradhatatlan szorgalmával csakhamar annyira fejlődött, hogy tehetsége és tudása nyilvános hangversenyen is sikert aratott. Utána több hangversenyben lépett fel s minden alkalommal újra és újra elárulta azt a nagy tehetségét, amely később oly mélyen belevészte nevét a Nemzeti Színház történetébe.

Tizennégyéves korában feleségül ment Schodelhez, aki tovább is fáradhatatlan odaadással és művészi lelkesedéssel tanította, habár Déryné szerint ő maga sem volt nagy »muzsikai« tehetség. Már egy évre rá Pozsonyba mentek Schodel szüleihez. Az öreg Schodel az egész városban közkedveltségnek örvendett, a fiatalokat is megszerették. Schodelné estélyeken énekelt, hangversenyeket adott, a templomban is énekelt. Színpadra Pozsonyban lépett először. 1829. jún. 9-én a »Bűvös vadász« c. operában Agathe szerepét adta mint vendég a városi színházban. Ezzel az első fellépésével oly nagy sikert aratott, hogy mindjárt másnap »az igazgató iránti szíveségből« újra énekelte a szerepet. Abban az időben Stöger (Althaller) Ágoston volt a pozsonyi német színház igazgatója, aki azonnal szerződést ajánlott fel neki, de ő az ajánlatot visszautasította. Schodelné érezte, hogy neki még továbbképzésre van szüksége s miután Pozsonyban még több hangversenyt adott, Bécsbe ment, ahol egy esztendőig a szavalást és a drámai éneket tanulta.

A Kärnthnertheater igazgatója 1831. máj. 1-én szerződést küldött neki, amelyvel a művésznőt három évre kötötte le színházához. Első szerepe Boieldieu »Felfordult útikocsi« c. operájában Eliza volt, 1831. jún. 9-én s bár a bécsiek által annyira istenített Heinfetter Sabina volt a vetélytársa, mégis »riadó« tapsokat aratott. Ebben az időben végezte el az olasz iskolát is. Egy évvel később művészkörutat tett Németországban. Mindenütt, ahol fellépett, óriási sikereket aratott. Külföldön képezte ki magát tökéletesen. Művészkörútján ismerkedett meg Forti nevű zongoraművésszel, aki beleszeretett a fiatal asszonykába s elszöktette Schodeltől. Több évig élt vele, együtt járták a külföldet s magasabb kiképzését tőle nyerte. Vissza-